

عنوان مقاله:

بداء از منظر قاضی سعید قمی و آیت الله سبحانی

محل انتشار:

کنگره بین المللی زبان و ادبیات (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

مرتضی عرفانی - استادیار گروه فلسفه و حکمت اسلامی دانشگاه سیستان و بلوچستان

رباب پورنجف - دانشجوی کارشناسی ارشد فلسفه و کلام اسلامی دانشگاه سیستان و بلوچستان

خلاصه مقاله:

آیت الله سبحانی بداء را ظهور بعد از خفا می داند و اسناد حقیقی آن به خداوند را غیر قابل قبول دانسته و آن را تهمت ناروایی به شیعه قلمداد می کند و معنای مورد نظر خویش در این مسیله را از طریق علم و اراده الهی برای خداوند به اثبات رسانده و بداء را محقق در لوح محو و اثبات و مرتبه ای از علم الهی می داند. اما قاضی سعید قمی اشاره ای به بداء به معنای ظهور بعد از خفا ندارد و آن را از سنخ علم و اراده الهی می داند. وی علم خداوند را دارای دو جنبه ذاتی یا مکنون و فعلی یا موقوف دانسته و اراده الهی را منقسم به حتمی و عزمی می کند و بداء را نشأت گرفته از علم ذاتی الهی می داند و از آن رو که تغییر در اراده حتمی معنا ندارد، بر این باور است که بداء در علم فعلی و اراده عزمی الهی محقق است. نگارنده با روش تحلیلی- توصیفی و رویکرد تطبیقی به این نتیجه رسیده است که این دو اندیشمند علی رغم اختلافات اندک، هر دو بداء به معنای جهل را از خداوند نفی می کنند و بر این باورند که برخی از قضایا در مرتبه ای از علم الهی تغییر می کند اما معارف کلی در قلمرو بداء قرار نمی گیرد.

کلمات کلیدی:

بداء، علم مکنون، لوح محو و اثبات، جعفر سبحانی، قاضی سعید قمی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/581321>

